

MILJÖSAMVERKAN
SKÅNE

Grovplanering Giftfri skola och förskola

Tillsynsområden som berörs

Miljöbalken, miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö, Barnperspektivet, FN:s barnkonvention och globala mål (Agenda 2030).

Bakgrund och syfte

Det övergripande syftet med projektet är att minska barns exponering av farliga kemikalier i skola och förskola.

I leksaker, byggnadsmaterial och utrustning finns ofta hälsoskadliga kemikalier. Projektet Giftfri skola och förskola ska samordna och beskriva arbetssätt att angripa problemen med dessa kemikalier skol- och förskolemiljöer. Genom att samordna kommunernas miljöstrategiska arbete med miljötillsynen ges bra förutsättningar för brett genomslag och positiva resultat.

Barn och unga exponeras mer för farliga kemikalier och är mer känsliga för exponering än vuxna. Mycket tyder på att det finns ett samband mellan exponering av kemikalier och utvecklande av allergier och andra folksjukdomar. Kunskapen om vidden av kemikalieexponeringen kan generellt sätt befaras vara låg hos kommunala politiker och hos föräldrar till barn i skola och förskola.

Miljömålet Giftfri miljö bedöms inte kunna uppnås till 2020 och EU:s kemikalielagstiftning Reach är inte tillräckligt långtgående. Lagstiftningen behöver utvecklas inom områden som hormonstörande ämnen, högfluorerade ämnen, nanomaterial och kombinationseffekter. Regeringen har gett kemikalieinspektionen i uppdrag att bedöma om det behövs nationell lagstiftning inom icke-harmoniserade områden när EU-lagstiftningen inte ger tillräckligt skydd. Miljöbalkens försiktighetsprincip måste tillsvidare tillämpas.

I det regionala åtgärdsprogrammet, *Skånska åtgärder för miljömålen 2016-2020*, lyfter Länsstyrelsen Skåne fram arbetet med giftfri förskola och skola som en viktig insats för att stärka arbetet för en giftfri vardag i länet.

Det är därför viktigt att kommuner satsar på att arbeta förebyggande för att minska risken för att barn exponeras för kemikalier i miljöer där barn vistas mycket. Det gäller framförallt förskolor och skolor där små barn vistas en stor del av dagen.

Genom projektet vill vi stimulera ett erfarenhetsutbyte mellan kommuner i Skåne som arbetar med eller vill komma igång med arbetet med giftfria förskolor och skolor. Inom projektet kan arbetssätt utvecklas och erfarenheter från genomförda inventeringar på förskolor, utbildningar av personal med mera tas tillvara.

Målgrupp för projektet

Den primära målgruppen för projektet är miljö,-strateger/-inspektörer och folkhälsostrateger som får en arbetsmetod för att bedriva arbete med att minska kemikalieexponering i skol- och förskolemiljö. Inom kommunens förvaltningar/verksamheter och bolag är viktiga målgrupper t.ex. upphandlare, inköpare, bygglidare, barn- och ungdomsförvaltningar, lokalförvaltare/serviceförvaltare/fastighetsförvaltning, miljösamordnare på förvaltningar. Det arbetssätt och de eller den utbildning som tas fram inom projektet kommer att ge vägledning och inspiration för målgrupperna att driva arbetet med giftfri förskola och skola i respektive kommun.

Mål för projektet

Målet är att inspirera och hjälpa fler skånska kommuner att starta upp och utveckla ett systematiskt arbete för att minska barns och ungdomars exponering för kemikalier i skol- och förskolemiljö. Vidare att visa på hur arbetet kan göras med exempel från kommuner som redan idag bedriver ett sådant arbete.

Aktiviteter

Workshop anordnas av projektgruppen där t.ex. följande ämnen tas upp

- Riskexponeringen av kemikalier i skol- och förskolemiljö. Vilka är riskerna? Vad bör vi prioritera.
- Goda exempel och erfarenheter från kommuner – miljöinspektörer, strateger, barn- och ungdomsförvaltning m.fl.
- Goda exempel och erfarenheter från viktiga målgrupper t.ex. miljöinspektörer, strateger, barn- och ungdomsförvaltning, lokalförvaltare/serviceförvaltare/fastighetsförvaltning
- Upphandling kring olika produktområden t.ex. "äta, leka, sova"

Genomföra en gemensam tillsynskampanj i Skåne innefattande bl.a. provtagning av produkter. Söka medel för provtagning av produkter.

Uppföljning/utvärdering av projektets mål.

Samverkan

Projektet samordnas med följande andra aktiviteter/organisationer;

Naturskyddsföreningen (Jimmy Lindsjö, Malmö)

Kemikalieinspektionen

Konferens *Giftkonferens Eslöv*, 15 nov 2016.

Konferens *Hur kan kommuner bygga kemikaliesmart?* I Malmö troligen den 11 nov

RUS utbildning *Upphandling och kemikalier*. Anordnas av Upphandlingsmyndigheten och Kemikalieinspektionen 2017 i Skåne i samverkan med Länsstyrelsen och Miljösamverkan Skåne.

Miljösamverkan Skånes projekt *Kommunala kemikalieplaner*.

Branschnätverk (om sådana finns) inom Kommunförbundet Skåne